

След дългогодишна подготовка Европейската комисия прие предложението за преразглеждане на Директивата за тютюневите изделия. Предложеният законодателен акт включва нови и подсилени разпоредби относно производството, представянето и продажбата на тютюневите изделия. По-конкретно в предложението се предвижда забрана на цигарите, тютюна за ръчно свиване на цигари и бездимните тютюневи изделия, които са с характерен вкус, и задължително използване върху цигарите и тютюна за ръчно свиване на цигари на предупрежденията относно здравето под формата на големи снимки. Урежда се също така трансграничната продажба по интернет и се предвиждат технически елементи за борба с незаконната търговия. Освен това се предлагат мерки за изделията, за които до момента нямаше специална уредба, като електронните цигари и растителните изделия за пушене. Тютюнът за дъвчене и смъркане ще подлежи на специално етикетирание и регулиране на съставките. Остава съществуващата в момента забрана за тютюна за орална употреба (т.нар. снус).

Комисарят Тонио Борг, който отговаря за здравето и политиката за потребителите, заяви по повод приемането на предложението: *„Изпълнихме задачата си! Европейската комисия се беше ангажирала до края на 2012 г. да представи предложение относно тютюневите изделия. Днес ще представя именно това предложение на министрите на здравеопазването и на Европейския парламент. Цифрите са достатъчно красноречиви: тютюнът убива половината от своите потребители и лесно води до пристрастяване. Тъй като 70% от пушачите пропушват, преди да са навършили 18 години, стремежът на предложението, което представяме днес, е да направи по-малко привлекателни тютюневите изделия и употребата на тютюн и по този начин да намали стимулите, които подтикват младите хора към тютюнопушене.“*

Комисарят Борг добави:

„Потребителите не бива да бъдат заблуждавани: тютюневите изделия трябва да изглеждат като тютюневи изделия и да имат вкус на такива. С това предложение гарантираме, че атрактивните опаковки и овкусителите не се използват като маркетингова стратегия.“

Защо е необходимо преразглеждане на законодателството на ЕС?

Сега действащата Директива за тютюневите изделия е от 2001 г. Оттогава настъпиха някои важни промени на пазара, в науката и в международен план. Например налице са нови доказателства във връзка с овкусителите, използвани в тютюневите изделия, и ефективността на предупрежденията относно здравето. На пазара се появиха нови категории изделия, като електронните цигари, а последните маркетингови стратегии са свързани с използването на атрактивни опаковки и вкусове. В международен план ЕС и всички държави членки ратифицираха Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна, която влезе в сила през февруари 2005 г. Вследствие на това **някои от разпоредбите на сегашната директива загубиха актуалност**

. Регулаторните подходи, възприети от държавите членки, също са различни и водят до **разминавания между законите на отделните държави членки относно производството, представянето и продажбата на тютюневи изделия**

.

Новото предложение отчита тези процеси и отговаря на **исканията от страна на Европейския парламент и на Съвета на министрите**

, както и на тези, представени в докладите на Комисията за прилагането на Директивата за тютюневите изделия от 2007 и 2009 г., в които бяха посочени потенциалните области, в които може да се постигне подобрене.

Основни елементи на предложението:

В предложението са предвидени крупни промени спрямо сегашната директива. Засегнати са по-специално следните области:

- **Етикетиране и опаковка:** Върху всяка опаковка цигари или тютюн за ръчно свиване на цигари трябва да има комбинирано предупреждение от снимка и текст, което покрива **75% от лицевата и опаковата страна на опаковката; върху опаковката не може да има рекламни елементи**

. Сега предоставяната информация за катрана, никотина и въглеродния оксид, за която се счита, че е подвеждаща, се замества с информационно съобщение от страни на опаковката, че тютюневият дим съдържа над 70 вещества, причиняващи рак.

Държавите членки имат правото да въведат опростени опаковки, ако това е надлежно обосновано

.

- **Съставки:** Ще бъде въведен електронен формат за уведомяване за съставките и емисиите. В предложението се предвижда забрана на цигарите, тютюна за ръчно свиване на цигари и бездимните тютюневи изделия с характерен вкус, както и на изделията с повишена токсичност и повишена опасност от пристрастяване.

- **Бездимни тютюневи изделия:** Забраната върху тютюневите изделия за орална употреба (т.нар. снус) остава, като изключение от нея съществува за Швеция.

Всички бездимни тютюневи изделия трябва да бъдат обозначени с предупреждения относно здравето върху главните повърхности на опаковката

, а

изделия с характерен вкус не могат да се продават

. За нови категории тютюневи изделия трябва да се уведомява предварително.

- **Разширяване на обхвата на директивата:** Изделията със съдържание на никотин (напр. електронните цигари), което не надвишава определена граница, могат да бъдат пускани на пазара, но трябва да бъдат обозначени с предупреждения относно здравето. Изделия със съдържание на никотин над определената граница се допускат само ако са разрешени като лекарствени продукти, например никотинозаместващи терапии. Растителните цигари ще трябва да бъдат обозначавани с предупреждения относно здравето.

- **Трансгранични продажби от разстояние:** Предвижда се **търговците на дребно, работещи по интернет, да уведомяват за своята дейност**

и да се въведе

механизъм за проверка на възрастта

с цел да се гарантира, че не се продават тютюневи изделия на деца и юноши.

- **Незаконна търговия:** Предвижда се **въвеждането на система за следене и обратно проследяване на изделията и на защитни елементи**

(напр. холограми) с цел да се гарантира, че в ЕС се продават само изделия, които отговарят на изискванията на директивата.

Срокове и процедура

Предложението е прието след консултации на широка основа със заинтересованите страни, в т.ч. обществена консултация, която събра 85 000 отговора. Като част от подготовката беше направена задълбочена оценка на въздействието, в която се анализира икономическото, социалното и здравното въздействие на няколко обсъждани варианта на политика. Във връзка с оценката бяха възложени и няколко външни проучвания.

Като следваща стъпка предложението ще бъде обсъдено в Европейския парламент и в Съвета на министрите. Очаква се то да бъде прието през 2014 г. и да влезе в сила от 2015 — 2016 г.

Тази публикация е подготвена от Информационен център Европа *Директно* – Ямбол към Ямболската търговско-промишлена палата с финансовата подкрепа на Европейската Комисия.

Информацията и мненията в тази публикация не отразяват задължително официалните становища на Европейската Комисия.

